

Om rapporten

Föräldrar till små barn där en av föräldrarna har en beroendeproblematik kommer i kontakt med socialtjänsten på olika sätt. Dessa föräldrar kan sakna stöd i sin föräldraroll när det gäller att trygga sina barns uppväxt. Två socialarbetare inom socialtjänsten i Eskilstuna kommun utarbetade tillsammans med en forskningsledare vid FoU i Sörmland en stödsamtalsmodell riktad till dessa föräldrar.

Om rapporten:

En Rapporten beskriver ett tidsbegränsat projekt. Det finns teorianknytning och projektet är praktiskt nära.

Författare

Ulla Beijer, dåvarande forskningsledare vid FoU i Sörmland

Datum och ort

2018-09-11 Eskilstuna

Stödsamtal till föräldrar med små barn där en av föräldrarna har en beroendeproblematik

Resultat av en pilotstudie

Ulla Beijer

Bakgrund och syfte

Barn som har en förälder med beroendeproblematik riskerar att växa upp i en osäker, otrygg och instabil tillvaro som negativt kan påverka barnets utveckling och hälsa och bidra till att barnet själv, som tonåring eller vuxen, kan utveckla problem.

Syfte: Syftet med stödsamtalen var att stärka föräldrarna i att trygga och skydda sitt barns uppväxt. Syftet med pilotstudien var att utvärdera stödsamtalsmodellen.

Frågeställningar:

- Anser föräldrarna att stödsamtalen stärkt dem i sin föräldraroll att trygga och skydda sitt barns uppväxt, var och en för sig och tillsammans?
- Tycker deltagande föräldrar att stödsamtalsmodellen har gett dem ny kunskap och användbara redskap för att bättre kunna trygga sitt barns uppväxt?

Stödsamtalsmodellen: Stödsamtalsmodellen är en samtalsserie som erbjuds föräldrar till små barn, 0–6 år, där en av föräldrarna har en beroendeproblematik.

Båda föräldrarna medverkar i samtliga samtal. Pilotprojektet genomfördes i samarbete med Mottagningsenheten, IFO och Beroendemottagningen (Vägen), Eskilstuna kommun.

Pilotstudien är godkänd av Stockholms etikprövningsnämnd.

Stödsamtalsmodellen omfattar:

- Ett informations-samtal
- Fyra stödsamtal
- Ett uppföljningssamtal (cirka 2–3 månader efter sista samtalet).

Samtalen varar i cirka 60–90 minuter per tillfälle och sker en gång i veckan eller var 14:e dag. Båda föräldrarna är med vid alla samtal.

Fokus ligger på barnet/barnen och dess behov av en trygg uppväxt.

Samtalsseriens tre pelare

- Barns behov och rättigheter
- Föräldrars ansvar
- Samhällets ambitioner

Resultat

Sammanfattningsvis visar pilotstudien mycket positiva resultat. Den nådde en grupp föräldrar som annars inte får möjlighet att på detta sätt och tillsammans sitta ner och samtala om hur de bäst kan trygga sitt barns uppväxt.

Utvärderingen

Utvärderingen omfattade hel- och halvstrukturerade enkäter till deltagande föräldrar. Enkäterna fylldes i innan första samtalet och efter uppföljningssamtalet.

Nio par (18 föräldrar) deltog i projektet. Medelåldern var 32 år. Tillsammans hade de 18 barn på 0–5 år. I pilotstudien hade alla pappor en beroendeproblematik.

Resultat

Svaren från första enkäten visade att båda föräldrarna hade en önskan om att trygga sitt barns uppväxt. Mammorna önskade mindre oro och bekymmer, hjälp från samhället och bättre kontakt och samarbete med den andre föräldern. Papporna önskade få träffa sina barn mer, att fungera bättre som människa och att bli eller hålla sig drogfri.

Alla föräldrar som svarade på den sista enkäten sa sig ha haft nytta av samtalsserien. För mammorna hade stödsamtalen bidragit till en minskad oro, en tryggare föräldraroll och bättre kommunikation med barnets far. Papporna sa sig ha fått ett nytt förhållningssätt till sina barn och ett bättre samarbete med barnets mor. Genomgående menade båda föräldrarna att samtalsserien gett dem möjlighet att få prata om sin situation i en lugn och god samtalsatmosfär. Ingen av föräldrarna hade tidigare suttit ned tillsammans och pratat på detta sätt om deras gemensamma barn.

Ett oväntat resultat var att en tredjedel av papporna under samtalsserien, på eget initiativ, påbörjade behandling för sina beroendeproblem.

CITAT FRÅN UNDERSÖKNINGEN

Vi som föräldrar har kommit närmare varann och kan samarbeta bättre när det gäller vå-rat barn. Lärt mig att acceptera att vi är olika men bra i alla fall,

Absolut. Vi hade svårt att ens diskutera tillsammans, jag och barnets pappa. Så har vi fått hjälp att lägga grund och "börja om från början".

Skönt och få råd samt stöd utan pekpinnar. Att få hjälp/ idéer på olika uppslag och testa. Att slippa bli dömd.

... det har lättat och vi pratar lite mer

Kändes bra att prata med någon utomstående person som lyssnade och påminde mig om den sköna vägen som jag delvis hade lämnat.

... kommunicera på ett vuxet plan. Hitta bra lösning för X (barnet). Att förstå att X är prio 1 och att lägga negativa "krig" känslor mellan mamma och pappa åt sidan och fokusera framåt.

Att vi kan kommunicera med varann bättre

Bild från Adobe Stock